

Nr 33.

Av herr **Lindström m. fl.**, *angående vissa ändringar i lagen om val till riksdagen.*

Det torde icke råda några delade meningar om önskvärdheten av att så många av befolkningen, som det är möjligt att uppväcka något politiskt intresse hos, deltaga i de politiska valen. Valdeltagandet i vårt land är ju som bekant rätt lågt, om man jämför det med valdeltagandet i Tyskland m. fl. stater. Detta kan kanske till en del förklaras med att de politiska striderna i t. ex. Tyskland ha varit häftigare, och att detta medfört ett livligare valdeltagande. Så är utan tvivel förhållandet, men det finns också en mängd andra faktorer som inverka. Bland de viktigaste av dessa, torde den omständigheten, att det är så lätt att avgiva rösterna på vilken plats i landet medborgaren befinner sig, vara. Med den nuvarande vallagens bestämmelser förefinnas så stora svårigheter för vissa befolkningsgrupper att få avgiva sin röst, att de praktiskt taget äro uteslutna från deltagande i valet. Andra äro helt uteslutna exempelvis de som äro så sjuka, att de icke kunna deltaga i själva valförrättningen, de som äro intagna på sjukhus och en del andra. För många betyder det även så omfattande ekonomiska uppoffringar, att de äro utestängda därför, exempelvis handelsresande, resande i utlandet, studenter, arbetare som utföra arbete å annan ort än den där de äro röstberättigade, de som flyttat till annan ort utan att äga rösträtt i den kommun de flyttat till m. fl. De grupper som enligt vallagen ha rätt till valsedelsförsändelser äro ju något bättre gynnade, men även för dessa äro svårigheterna så betydande, att det många gånger är omöjligt för dem att deltaga i valen. Stora delar av landets sjöfolk, som icke ha familj, stå i den ställningen. Om ett fartyg befinner sig i trafik exempelvis på Sydamerika, Kina eller Japan är det praktiskt taget omöjligt att först få ut partiernas valsedlar till dessa sjömän och sedan få valsedelsförsändelsen tillbaka till länsstyrelsen i rätt tid. Även när sådana försändelser kunna anordnas, så förefinnas så stora svårigheter beträffande vittnen m. m., att flertalet av dessa försändelser från sjömännen bliva kasserade. Som exempel kan nämnas, att av de valsedelsförsändelser, som inkommo från sjöfolk till länsstyrelsen i Göteborg vid det senaste riksdagsmannavalet, flertalet kasserades i de flesta fall därför, att det icke fanns den bevittning som föreskrives i vallagen. Dessa bestämmelser om vittnen äro nämligen så tillkrånglade, att de leda till, att menig man sällan kan tillämpa dessa så att hans röst blir godkänd.

Enligt vårt förmenande vore den enklaste vägen för att lösa dessa frågor, att valmännen fingo avgiva sina röster på den plats där de vistades vid val-

tillfället. De som vistades i utlandet kunde avgiva dessa genom konsulaten eller genom något slag av valedelsförsändelser av betydligt enklare slag än de nuvarande, och med rätt för alla att använda sig av sådan försändelse.

Under hänvisning till vad ovan anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära utredning om sådana förändringar i vallagen, att de av ovan angivna skäl från rösträttens utövande utestängda befolkningsgrupper beredas tillfälle att delta i allmänna val.

Stockholm den 19 januari 1933.

Rickard Lindström.

Emil Rosén.

Albert Forslund.
